

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
на тему: «Формування системи менеджменту якості
комбікормового підприємства»

Виконавець:

студент центр заочної та вечірньої форми навчання

Дяченко О.О.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Кузнецова Інна Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сьогодні є очевидним, що конкурентоспроможність будь-якого підприємства, незалежно від форми власності та розмірів, передусім залежить від якості його продукції та відповідності ціни пропонованому рівню якості, тобто від того, наскільки продукція підприємства задовольняє потреби споживачів. Забезпечити вимоги ринку щодо якості продукції та її вартості дозволяє концепція TQM (Всеохопного управління якістю), яка передбачає принципово новий підхід до управління організацією, орієнтований на якість. Забезпечення якості продукції та послуг, що пропонуються на ринку, є актуальною проблемою для виробників, особливо в умовах жорсткої конкуренції. Рішення цього завдання можливе шляхом розробки та впровадження систем управління якістю (СУЯ) відповідно до стандартів ISO серії 9000, основним призначенням яких є задоволення вимог споживачів. Отже, вимоги сучасного ринку стимулюють виробників продукції (товарів і послуг) до впровадження систем управління якістю та їх постійного вдосконалення, що визначає актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи.

Метою роботи є розробити елементи системи менеджменту якості комбікормового підприємства для підвищення конкурентоспроможності його продукції.

У відповідності до цілі в кваліфікаційній роботі вирішені такі **завдання**:

1. дослідити розвиток концепції TQM та базові засновки формування системи управління якістю діяльності підприємства
2. проаналізувати діяльність підприємства та системи управління якістю
3. формалізувати процедури управління якістю виробництва комбікормів на засадах процесного підходу
4. з використанням статистичних методів контролю якості визначити основні проблеми якості комбікормової продукції
5. обґрунтувати заходи з підвищення якості виробництва комбікормів

Об'єкт дослідження: ТОВ «UTAGRO» є виробничим підприємством, яке спеціалізується на виготовленні високоякісних комбікормів для тваринництва з особливим фокусом на потреби свинарства та птахівництва

Методи дослідження. Для формування елементів системи якості комбікормового підприємства було використано низку методів, серед яких є як загальнонаукові, так спеціальні: аналізу фінансових показників, формалізації операцій процесу управління якістю, статистичний метод контролю якості діаграма Парето, показники інвестиційної привабливості проекту.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розроблених елементах системи управління якістю.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 59 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У першому розділі «Теоретичні питання формування системи менеджменту якості» розглянуто сутність управління якістю.. Проведено критичний аналіз літератури, визначаючи ключові напрямки та умови для забезпечення дієвого управління якістю. Встановлено, що ключовим і першочерговим завданням для ефективного управління якістю є максимально точне визначення всіх вимог споживача. Ігнорування цієї умови призведе до проблем, які не зможе виправити жодна, навіть найкраща, система управління якістю. Підкреслюється, що споживча цінність продукції формується не лише під час виробництва, а й завдяки всім діям підприємства, як внутрішнім, так і зовнішнім, спрямованим на збільшення цінності товару для кінцевого споживача. В роботі визначається процедура задоволення вимог до якості у виробництві як процес управління якістю який є безперервним процесом, та включає стратегічне планування й оперативне реагування на проблеми з метою задоволення очікувань споживачів і

підвищення конкурентоздатності підприємства. Розглянуті основні підходи формування системи менеджменту якості основою ефективного управління якістю на підприємстві виступає поєднання системного та процесного підходів. Використання процесного підходу забезпечує можливість точно визначити порядок дій в управлінні якістю, встановити чіткі контрольні процедури та регулювати хід процесу з метою недопущення виникнення дефектів.

У другому розділі «Формування системи менеджменту якості комбікормового підприємства», проведено аналіз діяльності комбікормового виробництва ТОВ «UTAGRO» та управління якістю. За результатами діяльності якого було визначено низку його сильних та слабких сторін. Проведений фінансовий аналіз показав що незважаючи на війну, підприємство демонструє здатність генерувати прибуток навіть у складних умовах. Сформовано документовані процедури управління якістю ТОВ «UTAGRO» Для впровадження формалізованих процедур в діяльність підприємства ТОВ «UTAGRO» розроблено положення про якість процесу «Виробництво комбікормів» та «Зберігання комбікормів». З використанням діаграми Парето визначено основні проблеми якості комбікормової продукції. Виявлено, що основною причиною нерівномірного змішування є застарілий вертикальний змішувач з "мертвими зонами". Це призводить до незбалансованого харчування тварин та їх нерівномірного розвитку через нестачу необхідних речовин. Запропоновано замінити його на сучасний горизонтальний лопатевий змішувач ЗСЛ-1000, який забезпечить якісне змішування. Доведено що проєкт економічно вигідний: чиста приведена вартість становить 330,29 тис. грн, а окупність менше ніж 1,5 року.

Висновки

1. Концепція TQM пройшла довгий шлях становлення, результатом якого стали універсальні принципи, що дозволяють її застосовувати у діяльності будь-якої організації. Концепція базується на поєднанні системного та процесного підходів. Процесний підхід надає змогу чітко встановити послідовність дій з

управління якістю, чітко визначити контрольні операції та впливати на перебіг процесу, щоб попередити виникнення помилок.

2. За результатами діяльності підприємства ТОВ «UTAGRO» було визначено низку його сильних сторін:

- Високотехнологічне виробництво та автоматизовані лінії.
- Наявність власної сировинної бази зернових культур.
- Співпраця з провідними світовими постачальниками компонентів.
- Сертифікація за міжнародними стандартами HACCP та ISO 22000.
- Динамічне зростання доходів навіть в умовах війни, стабільні фінансові показники

- Розробка унікальних продуктів (Pigletop SI System, Lacto Baby Milk 18-18).

Разом із тим аналіз системи управління якістю виявив низку проблемних зон: відсутність формалізованих процедур управління якістю, недостатнє використання сучасних методів контролю якості, обмежену участь керівництва у моніторингу системи та недоліки в організації навчання персоналу.

3. Для впровадження формалізованих процедур в діяльність підприємства ТОВ «UTAGRO» нами розроблено Положення про якість процесу «Виробництво комбікормів» та «Зберігання комбікормів».

В процесі формування Положень нами визначено призначення, встановлено відповідальність посадових осіб, розроблено структуру якості процесу та визначено методику його виконання.

Запропоновано в процесі «Виробництво комбікормів» здійснювати контроль якості на трьох рівнях: вхідна сировина, процес виробництва, готова продукція.

Розроблені логічні схеми з управління основними процесами системи менеджменту якості (виробництво та зберігання комбікормової продукції) дозволяють:

- визначити послідовність і взаємозв'язок процесів, необхідних для виробництва та зберігання якісної комбікормової продукції;

- ідентифікувати контрольні точки, спрямовані на управління якістю процесу виробництва комбікормів. До таких контрольних точок віднесено: процес управління невідповідною сировиною на вході в процес; процес управління коригувальними діями під час виробництва; процес управління невідповідною готовою продукцією на виході з процесу;

- встановити дії у випадку невідповідностей (передбачено управління невідповідною сировиною, коригуючі дії під час виробництва, управління невідповідною продукцією);

- чітко визначити документовані процедури: ведення журналів і звітів на всіх етапах.

4. З використанням діаграми Парето визначено основні проблеми якості комбікормової продукції, які включають:

- нерівномірність змішування інгредієнтів,
- крихкість гранул,
- підвищену вологість,
- порушення цілісності упаковки.

Вони становлять 70% усіх виявлених невідповідностей за результатами діаграми Парето.

5. Визначено, що головна причина проблеми нерівномірного змішування є використання застарілого вертикального змішувача, в якому утворюються так звані "мертві зони", які не підлягають вимішуванню. Нерівномірність інгредієнтів в комбікормах призводить до того, що тварини не отримують повного набору раціонального харчування (вітамінів, мінералів, поживних речовин), що призводить до їх нерівномірного розвитку.

Запропоновано замінити вертикальний змішувач на сучасний горизонтальний лопатевий змішувач ЗСЛ-1000 виробництва Хорольського механічного заводу, який забезпечує рівномірне змішування інгредієнтів завдяки ефективній технології перемішування.

Економічна доцільність проекту підтверджена розрахунками: чиста приведена вартість (NPV) становить 330,29 тис. грн, а термін окупності інвестицій — 1,41 року, що свідчить про інвестиційну привабливість проекту.

Встановлення горизонтального змішувача ЗСЛ-1000 є технічно обґрунтованим і економічно вигідним рішенням для підвищення якості комбікормової продукції на підприємстві.

АНОТАЦІЯ

Дяченко Олена Олександрівна. Формування системи менеджменту якості комбікормового підприємства.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 "Менеджмент". – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2025.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з двох розділів. Об'єкт дослідження – ТОВ «UTAGRO».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування системи менеджменту якості, включаючи її сутність, ключові умови ефективного управління. Особливу увагу приділено визначенню вимог споживача як першочергового завдання, а також ролі всіх процесів підприємства у формуванні споживчої цінності. Управління якістю розглядається як безперервний процес, що поєднує стратегічне планування та оперативне реагування. Обґрунтовано важливість системного та процесного підходів, зокрема, процесного підходу для чіткого визначення дій та контролю.

Другий розділ присвячено аналізу діяльності та управління якістю комбікормового підприємства, виявлено його сильні та слабкі сторони. Розроблено документовані процедури управління якістю для процесів «Виробництво комбікормів» та «Зберігання комбікормів». За допомогою діаграми Парето ідентифіковано основну проблему якості – нерівномірне змішування, спричинене застарілим обладнанням. Запропоновано технічно та економічно обґрунтовану заміну змішувача, що підтверджено розрахунками чистої приведеної вартості та терміну окупності.

Ключові слова: менеджмент якості; концепція TQM; система запобігання помилкам; комбікормове підприємство; комбікормова продукція; діаграма Парето.

ANNOTATION

Dyachenko Olena Oleksandrivna. Formation of a quality management system for a feed mill enterprise.

Thesis for Bachelor degree in specialty 073 «Management » - Odessa National Economic University, Odessa, 2025.

Thesis consists of two chapters. The object of research is LLC "UTAGRO".

The paper examines the theoretical aspects of the formation of a quality management system, including its essence, critical analysis of the literature and key conditions for effective management. Particular attention is paid to determining consumer requirements as a primary task, as well as the role of all enterprise processes in the formation of consumer value. Quality management is considered as a continuous process that combines strategic planning and operational response. The importance of system and process approaches is substantiated, in particular, the process approach for clearly defining actions and control. The second section is devoted to the analysis of activities and quality management at the compound feed enterprise LLC "UTAGRO", its strengths and weaknesses are identified, and its profitability is shown despite difficult conditions. Documented quality management procedures have been developed for the processes "Compound feed production" and "Compound feed storage". Using the Pareto diagram, the main quality problem is identified - uneven mixing caused by outdated equipment. A technically and economically sound replacement of the mixer was proposed, which was confirmed by calculations of net present value and payback period.

Key words: Quality management; TQM concept; error prevention system; compound feed enterprise; compound feed products; Pareto diagram.